

Zhotovování sukní, halenek a šatů (kód: 31-001-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání:	Výrobce oděvů a kusových výrobků
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Přijetí zakázky od zákazníka	3
Posuzování vhodnosti řešení oděvů (stříhu a materiálu) pro zákazníka	3
Zjišťování tělesných rozměrů a zaznamenávání údajů pro zhotovování oděvů	3
Stanovení spotřeby materiálu pro ušití oděvů	3
Volba technologického postupu práce a materiálů pro zhotovování oděvů	3
Konstruování stříhů dílů a součástí oděvů z naměřených hodnot postavy zákazníka, modelová úprava základního stříhu	3
Sestavení polohového plánu, ruční stříhání dílů a součástí oděvů	3
Tvarování dílů oděvů výztužnými materiály (žehlením a podlepováním) a tvarování oděvů	3
Seřizování šicích strojů dle charakteru materiálu a prováděné operace, výměna nití, jehel a příslušenství	3
Sešívání dílů a součástí oděvů na šicích strojích, montáž výrobku, ruční šití	3
Zkoušení rozpracovaných oděvů na postavě zákazníka a rozhodování o potřebných úpravách	3
Dokončování oděvů po zkoušce	3
Zpracování výsledné kalkulace	3
Předání zakázky zákazníkovi	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 03.02.2009 do: 26.04.2014

Kritéria a způsoby hodnocení

Přijetí zakázky od zákazníka

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit pracoviště příjmu zakázky	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Oslovit zákazníci a snažit se pochopit její požadavky	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Určit předběžnou cenu zakázky (informace čerpat z ceníku firmy)	Praktické předvedení
d) Dojednat se zákaznicí termín dokončení zakázky a zapsat do zakázkového listu	Praktické předvedení
e) Doplnit další důležité údaje do zakázkového listu (jméno zákaznice, kontakt na zákaznici, zálohu)	Písemně, praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování vhodnosti řešení oděvů (střihu a materiálu) pro zákazníka

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Doporučit zákaznici vhodný model oděvu pro její postavu s využitím platných pravidel (účel použití oděvu, volba materiálu, členící linie vzhledem k typu postavy, vhodné prvky pro oděv)	Slovní vysvětlení, praktické předvedení
b) Zhotovit technický náčrtek (siluetu a členění oděvu, pohled na přední a zadní díl, detaily, popřípadě vnitřní zpracování) na zakázkový list	Graficky, praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Vyhотовit technický popis výrobku na zakázkový list	Písemně, praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zjišťování tělesných rozměrů a zaznamenávání údajů pro zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Změřit jednotlivé tělesné rozměry na postavě zákaznice, při měření dodržet přesné pořadí tělesných rozměrů (viz doporučená odborná literatura) typických pro konkrétní oděv a zásady měření	Praktické předvedení, slovní vysvětlení (obhajoba zvoleného postupu)
b) Použít krejčovské měřidlo k proměření postavy	Praktické předvedení
c) Zapsat základní, pomocné a případně kontrolní tělesné rozměry zákaznice	Písemně, slovní vysvětlení
d) Používat obvyklé pořadí (viz doporučená odborná literatura), názvy a zkratky základních tělesných rozměrů	Slovní vysvětlení, praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovení spotřeby materiálu pro ušití oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypočítat a určit spotřebu materiálu na zadaný výrobek	Výpočet, slovní vysvětlení
b) Změřit krejčovským měřidlem materiál, který si přinesla zákaznice, zkontrolovat kvalitu a zjistit složení materiálu (viz doporučená odborná literatura), zapsat délku a šíři materiálu do zakázkového listu a zaevidovat donesenou oděvní přípravu	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Poradit zákaznici při volbě materiálu z nabídky firmy, stanovit vhodnou (viz doporučená odborná literatura) drobnou přípravu	Slovní vysvětlení, výběr z katalogu

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba technologického postupu práce a materiálů pro zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit vhodný (viz doporučená odborná literatura) technologický postup pro zhotovení konkrétního výrobku	Slovní vyjádření, obhajoba zvoleného postupu
b) Zohlednit vlastnosti materiálu a určit stroje a zařízení, které jsou k dispozici (viz seznam strojového vybavení) pro zhotovení výrobku	Slovní vysvětlení

Je třeba splnit obě kritéria.

Konstruování stříhů dílů a součástí oděvů z naměřených hodnot postavy zákazníka, modelová úprava základního stříhu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit kreslicí a stříhací pomůcky, zkontrolovat, zda jsou pomůcky funkční	Slovní vyjádření, praktické předvedení
b) Provést konstrukční výpočty s využitím zjištěných tělesných rozměrů	Výpočty, písemně
c) Zakreslit jednotlivé části oděvu do konstrukční sítě základního stříhu	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
d) Použít obecně používanou metodiku konstrukce stříhu (viz doporučená odborná literatura)	Praktické předvedení s obhajobou zvoleného postupu
e) Upravit stříh modelářsky a vykreslit obrysy jednotlivých dílů	Praktické předvedení s důrazem na přesnost tvarů a rozměry
f) Porovnat stříh s technickým nákresem a popisem ze zakázkového listu	Praktické předvedení, slovní vyjádření
g) Vystříhnout stříhy jednotlivých dílů a součástí oděvů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavení polohového plánu, ruční stříhání dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uspořádat pracoviště pro potřeby manipulace s materiálem	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Přeměřit textilii, vytvořit šablony dílů a součástí a pracovat s nimi	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Vyžehlit materiál, zjistit jeho srážlivost a zpracovatelské vlastnosti	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
d) Složit textilii požadovaným způsobem (viz doporučená odborná literatura), vyrovnat okraje textilie, určit směr vlasu materiálu, respektovat návaznost vzoru, zajistit textilii proti posunutí	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
e) Položit jednotlivé díly stříhu na textilii úsporně a v souladu s pracovním postupem nebo ustálenými zásadami (viz doporučená odborná literatura)	Praktické předvedení s obhajobou zvoleného postupu
f) Zakreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky, nástřihy, záševky apod.	Praktické předvedení
g) Vystříhnout díly podle zakreslení včetně nástřihů, s přidáním na švové a koncové záložky	Praktické předvedení
h) Připravit oděvní přípravu k danému výrobku, ustříhnout podle stříhových šablon výztužný materiál a podšívku	Praktické předvedení
i) Připravit nastříhaný oděv pro šití v souladu s pracovním postupem nebo obvyklým způsobem (viz doporučená odborná literatura), např. podlepit, nadšít apod.	Praktické předvedení s obhajobou zvoleného postupu

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvarování dílů oděvů výztužnými materiály (žehlením a podlepováním) a tvarování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat nastříhané díly	Praktické předvedení
b) Nastavit teplotu, tlak, dobu trvání a program procesu tak, aby byl v souladu s vlastnostmi spojovaných materiálů a zvoleným technologickým postupem	Praktické předvedení, slovní vyjádření s obhajobou zvoleného postupu
c) Podlepit jednotlivé části výrobku podle potřeby vzhledem k danému materiálu	Praktické předvedení
d) Zažehlit určené díly podle druhu oděvu, např. díly šatů, rukávů apod.	Praktické předvedení

Při zhotovování šatů je třeba splnit všechna kritéria, při zhotovování sukňe a halenky je nutné dodržet kritéria a), b) a c).

Seřizování šicích strojů dle charakteru materiálu a prováděné operace, výměna nití, jehel a příslušenství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda používaný (vybraný) stroj nebo zařízení odpovídá předpisům BOZP a požární prevence	Praktické předvedení s důrazem na dodržení BOZP
b) Zkontrolovat stroj nebo zařízení, zda je čistý a funkční a zda parametry seřízení odpovídají zpracovávanému materiálu a zhotovovanému oděvu	Praktické předvedení s důrazem na BOZP, slovní vysvětlení
c) Seřídít stroj podle zpracovávaného materiálu a zhotovovaného oděvu	Praktické předvedení s důrazem na dodržení BOZP
d) Provádět údržbu stroje a zařízení v souladu s pracovním postupem a podle technických dispozic	Praktické předvedení s důrazem na dodržení BOZP, slovní obhajoba zvoleného postupu

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sešívání dílů a součástí oděvů na šicích strojích, montáž výrobku, ruční šití

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda používaný (vybraný) stroj nebo zařízení odpovídá předpisům BOZP a požární prevence	Praktické předvedení s důrazem na dodržení BOZP
b) Spojit díly oděvu v souladu se zvolenou technologií, např. stehováním, šitím – připravit sukni a halenku ke zkoušce, šaty k 1. zkoušce	Praktické předvedení s důrazem na přesnost tvarů a rozměrů
c) Rozžehlit lehce všechny švové záložky a podle označení zastehovat koncové záložky	Praktické předvedení
d) Doplnit oděvní přípravu	Praktické předvedení
e) Připravit drobnější součásti, jejichž tvar lze po zkoušce změnit	Praktické předvedení
f) Zkontrolovat a přeměřit oděv podle naměřených hodnot a ověřit, zda je oděv proporční	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
g) Posoudit, zda členící švy a ozdobné detaily oděvu odpovídají estetickým požadavkům podle typu postavy zákaznice (viz doporučená odborná literatura)	Slovní vysvětlení s praktickým předvedením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zkoušení rozpracovaných oděvů na postavě zákazníka a rozhodování o potřebných úpravách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Dodržovat obecně používané zásady pro zkoušení oděvů, posoudit, zda členící švy a ozdobné detaily oděvu odpovídají estetickým a funkčním požadavkům podle typu postavy zákaznice	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Postupovat v souladu se zvolenou technologií	Slovní obhajoba zvoleného postupu
c) Sledovat celkové padnutí oděvu, umístění členících švů, záševků, osy jednotlivých dílů, přiměřenou volnost, šíři, délkové míry apod.	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
d) Označit potřebné úpravy a změny, např. křídou, špendlíky	Praktické předvedení s důrazem na přesnost tvarů a rozměrů
e) Zkontrolovat délku výrobku	Praktické předvedení
f) Snažit se vyhovět přáním a připomínkám zákaznice (viz doporučená odborná literatura)	Slovní vysvětlení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dokončování oděvů po zkoušce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést opravy po zkoušce (sukně, halenka), resp. po 1. zkoušce (šaty), v souladu se zvolenou technologií	Praktické předvedení s důrazem na přesnost tvarů a rozměrů
b) Dokončit jednotlivé operace podle zvolené technologie. Připravit šaty ke 2. zkoušce	Praktické předvedení s důrazem na přesnost tvarů a rozměrů
c) Provést 2. zkoušku, tj. posoudit celkové padnutí šatů, celkový tvar šatů, přiléhavost ve všech obvodových partiích, správný směr členících švů a záševků, vzhled každé jednotlivé součásti	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
d) Upravit šaty po 2. zkoušce, dokončit jednotlivé operace v souladu se zvoleným technologickým postupem, dokončit jednotlivé detaily	Praktické předvedení s důrazem na přesnost tvarů a rozměrů
e) Dokončit výrobek s využitím speciálních strojů (viz seznam strojového vybavení) nebo ručním šitím, např. zapošívání záložek, ruční šití dírek, přišívání knoflíků	Praktické předvedení s důrazem na přesnost tvarů a rozměrů
f) Vyžehlit hotový výrobek podle technologických pravidel konečného žehlení (viz doporučená odborná literatura)	Praktické předvedení se slovním vyjádřením
g) Provést kontrolu jednotlivých operací a celkovou kontrolu hotového výrobku	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
h) Posoudit, zda výrobek odpovídá požadavkům na kvalitu šití, žehlení a dalším obvyklým (zadaným) parametrům daného výrobku	Slovní vysvětlení s praktickým předvedením

Při zhotovování sukni a halenek je nutné splnit kritéria a), b) a e) až h). Při zhotovování šatů je nutné splnit kritéria a) až h).

Zpracování výsledné kalkulače

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypočítat cenu výrobku podle skutečných nákladů	Výpočet

Je třeba splnit kritérium.

Předání zakázky zákazníkovi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat kvalitu hotového výrobku na postavě zákaznice	Praktické předvedení se slovním vyjádřením
b) Posoudit, zda hotový výrobek odpovídá estetickým požadavkům a přání zákaznice (viz doporučená odborná literatura)	Slovní vyjádření
c) Předat hotový výrobek zákaznici	Praktické předvedení se slovním vyjádřením
d) Vyplnit pokladní doklad	Písemně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Uchazeči bude zadáno zhotovení stříhu, nastříhání a ušití dámské sukně nebo dámské halenky nebo dámských šatů jako služba pro individuální zákaznici. Konkrétní zadání výrobku určí zkoušející.

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na proces, tak na výsledek pracovní činnosti, tzn. na kvalitu zhotoveného výrobku, zejména vzhled a funkčnost.

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě zhotoveného výrobku.

Autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu před zkouškou.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (používaných strojů a zařízení) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu před zkouškou.

U všech kritérií, kde je způsobem ověření slovní vysvětlení, je tím míněno stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:

Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání krejčí + střední vzdělání s maturitní zkouškou (v jiném oboru) a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti oděvní výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti oděvní výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti oděvní výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem.

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici krejčovskou dílnu vybavenou na patřičné úrovni (viz seznam strojového vybavení zpracovaný autorizovanou osobou), tzn. minimálně následující materiálně technické vybavení:

Oděvní textilie (vrchový materiál, podšívkový a kapsový materiál, výplňkový a výztužný materiál), drobná textilní příprava, drobná technická příprava

Krejčovské pracovní pomůcky, krejčovskou nastavovací loutku dámskou

Základní vybavení pracoviště pro konstruování oděvů vč. kreslicích pomůcek, materiál pro zhotovení šablon, pro konstrukci stříhů je možné použít i počítačovou jednotku s grafickým programem

Stříhací techniku a pracovní pomůcky, tj. stříhací stůl, ruční řezací stroj apod.

Žehlicí a fixační techniku, tj. fixační lis, žehlicí pracoviště (stůl, parní žehlička nebo elektroparní nebo elektrická žehlička, základní tvarovky, ...

Šicí stroje, tj. průmyslový šicí stroj se stehem vázaným, obnitkovací třínitý stroj apod.

Speciální stroje dle potřeb pro zhotovení konkrétního výrobku

Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení pro účely zkoušky v souladu s hodnotícím standardem. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřena nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Sukně:

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut.

Halenka:

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut.

Šaty:

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky je ovlivněna druhem zhotovovaného výrobku. Uchazeč může zhotovovat sukni nebo halenku nebo šaty.

Sukně:

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Halenka:

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 14 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška bude rozložena do více dnů.

Šaty:

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška bude rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou textilního a oděvního průmyslu a zástupci následujících organizací:

Asociace textilního-oděvního-kožedělného průmyslu

Střední škola oděvní Prostějov, s.r.o.

Oděvní podnik, a.s., Prostějov

Módní atelier Kamila Šejnohová, Liberec

SŠ gastronomie a služeb, Liberec

Cech čalouníků a dekoratérů, Brno

Národní ústav odborného vzdělávání